

Cuntas Leithreasa 2021

Vóta 31

Iompar

Réamhrá

Mar Oifigeach Cuntasaíochta do Vóta 31, ceanglaítear orm an cuntas leithreasa don Vóta a ullmhú gach bliain, agus an cuntas a chur faoi bhráid an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste lena iniúchadh.

De réir an cheanglais seo, d'ullmhaigh mé an cuntas a ghabhann leis seo ar an tsuim a caithheadh sa bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2021 ar thuarastail agus speansais Oifig an Aire Iompair, lena n-áirítear seirbhísí áirithe arna riar ag an Oifig sin, ar dheontais áirithe a íoc agus ar sheirbhísí áirithe eile.

Cuirtear an toradh maidir le caiteachas i gcomparáid leis na suimeanna

- (a) arna ndeonú ag an Dáil Éireann faoin Acht Leithreasa, 2021, lena n-áirítear an tsuim a d'fhéadfaí a úsáid mar leithreasá-i-gcabhair ar mhaithe le caiteachas don bhliain, agus
- (b) arna soláthar ar mhaithe le seirbhísí caipitil a sholáthar in 2021 as leithreasáí neamhchaite 2020 faoi na socruithe a bunaíodh le halt 91 den Acht Airgeadais, 2004, maidir le géilleadh iarchurtha.

Dlítear farasbarr €193.382 milliún a ghéilleadh don Státchiste.

Is cuid den chuntas iad an Ráiteas faoi Pholasaithe agus faoi Phrionsabail Chuntasaíochta agus nótaí 1 go 6.

Ráiteas faoi Pholasaithe agus faoi Phrionsabail Chuntasaíochta

Cuireadh na polasaithe agus na prionsabail chaighdeánacha chuntasaíochta maidir le cuntais leithreasa a tháirgeadh, mar atá leagtha amach ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe i gclócláin 1 agus 9 de 2022, chun feidhme agus an cuntas á ullmhú.

Ráiteas faoi Rialú Inmheánach Airgeadais

Freagracht as an gcóras rialaithe inmheánaigh airgeadais

Mar Oifigeach Cuntasaíochta, aithním an fhreagracht atá orm as a chinntiú go ndéanann an Roinn córas éifeachtach rialaithe inmheánaigh airgeadais a chothabháil agus a fheidhmiú.

Comhlíontar an fhreagracht seo i gcomhthéacs na n-acmhainní atá ar fáil dom agus m'oibleagáidí eile mar Ard-Rúnaí. Chomh maith leis sin, ní féidir le haon chóras rialaithe inmheánaigh airgeadais ach dearbhú réasúnach seachas dearbhú iomlán a thabhairt go gcosnaítear sócmhainní, go n-údaraítear idirbhearta agus go gcuirtear i dtaifead mar is ceart iad, agus go gcoiscítear earráidí nó neamhrialachtaí ábhartha nó go mbraithfí iad ar bhealach tráthúil. Is próiseas leanúnach é an córas rialuithe inmheánacha airgeadais a chothabháil agus déantar athbhreithniú leanúnach ar an gcóras agus ar a éifeachtacht.

Seirbhísí comhroinnte

Sholáthair an tOifigeach Cuntasaíochta don Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte litir dom ina dtugtar cuntas ar an dul chun cinn atá déanta maidir leis an bpróiseas um dhearbhuí iniúchóireachta a fhorbairt. Sa litir sin, pléitear leis an gcreat rialachais agus na rialuithe atá i bhfeidhm agus cuimsítear tuarascálacha na n-iniúchtaí a rinneadh ar oibriú na rialuithe laistigh den timpeallacht seirbhísí comhroinnte.

Bím ag brath ar litir dearbhaithe ó Oifigeach Cuntasaíochta an Vóta don Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte á rá go bhfeidhmítear na rialuithe cuí agus seirbhísí comhroinnte á soláthar don Roinn seo.

Tá mo fhreagrachtaí comhlíonta agam i ndáil le ceanglais an chomhaontaithe um bainistíocht seirbhísí d'fhostaithe (CBSF) idir an Roinn seo agus an Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte le haghaidh seirbhísí comhroinnte párolla agus acmhainní daonna a sholáthar.

Timpeallacht rialaithe airgeadais

Tá creat bainistíochta airgeadais aibí i bhfeidhm ag an Roinn, rud a feabhsaíodh go luath in 2021 trí uasghrádú a dhéanamh ar an gcóras bainistíochta airgeadais agus níos déanaí sa bhliain trí thástáil phiolótach rathúil agus cur i bhfeidhm a dhéanamh ar chumas uathoibrithe próisis róbaitigh sa réimse próiseála cuntas. Ina theannta sin, tá timpeallacht ghníomhach iniúchóireachta inmheánaí i bhfeidhm. Coinníonn an Roinn súil ghéar ar fhorbairtí i mbainistíocht airgeadais phoiblí go náisiúnta agus go hidirnáisiúnta agus, chomh maith lena chinntiú go gcomhlíontar oibleagáidí comhlíonta, táimid á dtiomáint ag an dea-chleachtas agus ag ceanglais tuairiscithe neamhairgeadais atá ag teacht chun cinn.

Deimhním go bhfuil timpeallacht rialaithe ar bun ina bhfuil na heilimintí seo a leanas.

- Sannadh freagrachtaí airgeadais ar leibhéal na bainistíochta agus tá cuntasacht chomhfhreagrach ann.
- Tá socruithe tuairiscithe bunaithe ag gach leibhéal ar ar sannadh freagracht as bainistíocht airgeadais.
- Tá nósanna imeachta foirmiúla bunaithe chun teipeanna suntasacha rialaithe a thuairisciú agus chun gníomh ceartaitheach cuí a chinntiú.
- Tá Coiste Iniúchóireachta ann chun comhairle a chur orm maidir le mo fhreagrachtaí as an gcóras rialaithe inmheánaigh airgeadais a chomhlíonadh.
- Tá nósanna imeachta doiciméadaithe do gach príomhphróiseas gnó.
- Tá córais i bhfeidhm chun na sócmhainní a chosaint.

Rialuithe riaracháin agus tuairisciú bainistíochta

Deimhním go bhfuil creat um nósanna imeachta riaracháin agus tuairisciú rialta bainistíochta i bhfeidhm, lena n-áirítear leithdheighilt dualgas agus córas tarmligin agus cuntasachta, agus go háirithe

- go bhfuil córas cuí buiséadaithe ann lena mbaineann buiséad bliantúil ar a ndéanann an lucht ardbhainistíochta athbhreithniú rialta
- go ndéanann an lucht ardbhainistíochta athbhreithnithe rialta ar thuarascálacha airgeadais tréimhsiúla agus bliantúla ina léirítear feidhmíocht airgeadais i gcomparáid leis an bhfeidhmíocht thuartha
- go bhfuil córas bainistíochta riosca ar bun laistigh den Roinn
- go bhfuil córais ann atá dírithe ar shlándáil na gcóras TFC a chinntiú, agus
- go bhfuil treoirlínte cuí rialaithe infheistíochta caipitil agus disciplíní foirmiúla bainistíochta tionscadal ann.

Maidir lena nósanna imeachta bainistíochta, tá sé deimhnithe go gcomhlíonfaidh Rannóg Airgeadais na Roinne caighdeán ISO 9001:2015 suas go 2023. Sonraítear leis an gcaighdeán idirnáisiúnta sin, arna fhoilsiú ag an Eagraíocht Idirnáisiúnta um Chaighdeán (ISO), na ceanglais maidir le Córas Bainistíochta Cáilíochta (QMS). Is córas foirmiúil é QMS lena ndoiciméadaítear próisis, nósanna imeachta agus freagrachtaí le haghaidh beartais cháilíochta agus cuspóirí cáilíochta a bhaint amach. Rinneadh iniúchadh bliantúil ar QMS na Rannóige Airgeadais i gcoinne cheanglas ISO agus tá sé deimhnithe go gcomhlíonfaidh sé ISO 9001:2015 suas go mí Feabhra 2023.

Iniúcháireacht inmheánach agus an Coiste Iniúcháireachta

Deimhním go bhfuil feidhm iniúcháireachta inmheánaí sa Roinn ina n-oibríonn pearsanra a bhfuil an oiliúint chuí curtha orthu, a fheidhmíonn i gcomhréir le cairt i scríbhinn arna faomhadh ag an Ard-Rúnaí. Cuireann anailís ar na rioscaí airgeadais ar a bhfuil an Roinn neamhchosanta bonn eolais faoina cuid oibre agus bíonn a pleananna bliantúla iniúcháireachta inmheánaí, arna bhfaomhadh ag an Ard-Rúnaí, bunaithe ar an anailís sin. Is é is aidhm leis na pleananna sin na príomhrialuithe a chuimsiú ar bhonn rollach thar thréimhse réasúnach. Déanann an tArd-Rúnaí agus an Coiste Iniúcháireachta athbhreithniú tréimhsiúil ar an bhfeidhm iniúcháireachta inmheánaí. Tá nósanna imeachta i bhfeidhm lena chinntiú go ndéantar gníomh leantach i leith thuarascálacha na feidhme iniúcháireachta inmheánaí.

Le linn 2021, rinne feidhm iniúcháireachta inmheánaí na Roinne roinnt príomhmholtaí le linn na dtrí iniúchadh seo a leanas.

Iniúchadh ar an bpróiseas nochtá chosanta (trí ardchinneadh)

Chinn an tAonad Iniúcháireachta Inmheánaí gurb amhlaidh, cé go raibh beartas nochtá chosanta i bhfeidhm, nach raibh aon chur chuige comhsheasmhach ann maidir le hathbhreithniú agus measúnú ar nochtáí cosanta ar fud na Roinne ná maidir leis an dóigh a gcaítear leo, agus mhol sé don Roinn

- doiciméadú foirmiúil a dhéanamh ar chur chuige comhsheasmhach, aonfhoirmeach agus struchtúrtha maidir le nochtáí cosanta laistigh den bheartas
- a chinntiú go gcuirtear an beartas, lena n-áirítear an cur chuige, in iúl do gach ball foirne sa Roinn
- a chinntiú go ndéantar athbhreithniú ar an mbeartas agus go bhfaightear an faomhadh/síniú riachtanach ar bhonn bliantúil
- a chinntiú go ndéantar aon imeacht ón gcur chuige a dhoiciméadú agus a choinneáil sa chomhad um nochtáí cosanta.

Tá an Roinn tiomanta d'athbhreithniú seachtrach a dhéanamh ar an mbeartas ina iomláine faoi dheireadh na bliana, agus ar na próisis ghaolmhara, bunaithe ar thorthaí an iniúchta sin agus don Roinn a ullmhú le haghaidh chur i bhfeidhm an Achta um Nochtadh Cosanta (Leasú), 2022, rud a síníodh ina dhlí i mí Iúil 2022 (ach níor cuireadh tús leis fós).

Iniúchadh ar na socruithe atá i bhfeidhm maidir le bainistíocht agus monatóireacht ar chibearshlándáil sa Rannán Seirbhísí Ríomhaireachta Tiománaithe Feithiclí (DVCSD) (dhá ardchinneadh)

Chinn an tAonad Iniúchóireachta Inmheánaí nach bhfuil pearsanra/buiséad atá tiomanta do chibearshlándáil ag DVCSD agus rinne sé ceithre mholadh sa chomhthéacs sin a bhfuil DVCSD ag obair leis na feidhmeanna AD agus TFC chun dul chun cinn a dhéanamh ina leith. Ina theannta sin, rinneadh ceithre mholadh maidir le bainistíocht rochtana. Tá trí mholadh curtha i bhfeidhm. Maidir leis an gceathrú moladh – Tá DVCSD ag obair le soláthraithe seirbhíse faoi láthair chun fíordheimhniú ilfhachtóirí a thabhairt isteach chun rochtain a fháil ar an gComhad Náisiúnta Feithiclí agus Tiománaithe (NVDF).

Athbhreithniú ar chórais TF agus cleachtais stórais Gharda Cósta na hÉireann (ICG) (ardchinneadh amháin).

Chun a chinntiú go ndéanann ICG bainistiú éifeachtach ar na stórais ar fud an rannáin, mhol an tAonad Iniúchóireachta Inmheánaí go ndéanfadh ICG doiciméadú ar bheartas agus nósanna imeachta stórais atá foirmiúil chun mionsonrú a dhéanamh ar na sreafaí próisis a bhaineann le gníomhaíochtaí an rannáin agus freagracht a shannadh d'úinéirí ar leith as gach céim den phróiseas. A luaithe a nuashonraítear an beartas, ba cheart é a chur in iúl go foirmiúil do gach ball foirne atá freagrach as stórais a bhainistiú. Mar fhreagra ar an moladh, bunóidh an lucht bainistíochta grúpa oibre ar a mbeidh ionadaithe ó na geallsealbhoirí uile lena mbaineann chun beartas agus nós imeachta cuimsitheach a fhorbairt, rud a chuirfear i bhfeidhm go déanach in 2022 nó go luath in 2023.

Athbhreithniú ar an bpróiseas P2P reatha agus sa todhchaí thar Rannáin éagsúla

I rith na bliana rinne an tAonad Iniúchóireachta Inmheánaí, i gcomhar le Ernst & Young, athbhreithniú ar an bpróiseas Soláthair go hÍoc de chuid an Stáit, rud a bhí mapáilte laistigh den Roinn agus mhol siad

- gur cheart an próiseas a bheith leagtha amach go soiléir i ndoiciméad treorach
- gur cheart an próiseas a chur in iúl don fhoireann ar fad laistigh de gach rannán den Roinn agus é a fhoilsiú ar mhol na Roinne.

Tá mapa an phróisis curtha in iúl do na rannáin ábhartha.

Stocáireamh Gharda Cósta na hÉireann

Níor chríochnaigh an Roinn stocáireamh stórais an Gharda Cósta ag deireadh na bliana agus cuireadh meastachán €2.258 milliún san áireamh sa chuntas. Críochnaíodh comhaireamh iomlán i mí Iúil 2022, inar aithníodh difríochtaí doréitithe i roinnt míreanna agus difríocht fhoriomlán €70,000 nó 3.1% idir luach iarbhrí agus luach ionchais.

Tá bearta feabhais ar bun chun stocáireamh rialta a chur i bhfeidhm, rud a chiallóidh go n-earcófar coimeadaí stórais agus bainisteoir siopa. D'fhógair an Roinn comórtas idir-rannach do Choimeadaí Stórais le bheith lonnaithe i mBaile Uí Chúlainn, agus í ag glacadh le hiarratais go dtí an 30 Meán Fómhair. Ina theannta sin, tá iarraidh ar thairiscintí á hullmhú chun sainchúnamh a fháil chun nósanna imeachta a fhorbairt do na nithe seo a leanas

- córas TF stórais a oibriú
- stoic a bhainistiú i stórais.

Beidh comhaireamh rollach stórais ar siúl ó Mheán Fómhair 2022 le háirimh ar na catagóirí is airde go seachtainiúil agus seiceálacha stoic iomlána ag deireadh na ráithe.

Soláthar feithiclí Gharda Cóstá na hÉireann

D'fhoilsigh an tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste tuarascáil i mí Dheireadh Fómhair 2021 maidir le soláthar feithiclí ag Garda Cóstá na hÉireann. Áiríodh sa tuarascáil roinnt moltaí, ar ghlac an Roinn leo go léir agus a cuireadh i bhfeidhm agus a cuireadh i ngníomh.

Teicneolaíocht fíis oíche agus oiliúint le haghaidh cuardaigh agus tarrthála

Áiríodh sa *Tuarascáil ar Chuntais na Seirbhísí Poiblí 2020* a d'fhoilsigh an tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste caibidil ar chaiteachas Gharda Cóstá na hÉireann ar theicneolaíocht fíis oíche agus oiliúint do chuardach agus tarrtháil. Tá oiliúint foirne in úsáid na teicneolaíochta críochnaithe ach amháin i bPort Láirge, áit a mbeidh sí críochnaithe faoi Nollaig 2022.

Comhlíonadh soláthair

Deimhníonn go gcinntíonn an Roinn go gcuirtear béim chuí ar dhea-chleachtas maidir le ceannach agus go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm chun comhlíonadh na dtreoirínte ábhartha go léir a chinntiú.

Chomhlíon an Roinn na treoirínte cé is moite de cheithre chonradh/iocaíocht (ar mhó a luach ná €25,000), arbh fhiú €604,500 san iomlán iad. Tá sonraí na gconarthaí/na n-iocaíochtaí sin leagtha amach anseo thíos.

- Leanadh de thrí chonradh dar luach iomlán €538,500 a bhain le línte ar léas gan próiseas iomaíoch in 2021 mar gheall ar ghanntanas foirne agus tosaíocht tionscadal. Bhí na conarthaí seo neamhchomhlíontach.
- Baineann conradh amháin dar luach €66,000 le stóráil doiciméad atá ag fanacht le húdarú scriosta ón gCartlann Náisiúnta. Leanadh den chonradh seo ar feitheamh an údaráithe sin. Bhí an conradh seo neamhchomhlíontach.

Tá athbhreithniú déanta ag an Roinn ar na himthosca inar dámhadh na conarthaí/iocaíochtaí seo agus leanann sí ar aghaidh ag tabhairt faoi athbhreithniú críochnúil ar gach soláthar agus conradh chun cosc a chur ar dhámhachtain conarthaí comhchosúla neamhchomhlíontacha sa todhchaí. Tá sonraí faoi chonarthaí neamhiomaíocha curtha ar fáil ag an Roinn sa tuairiscéan bliantúil maidir le ciorclán 40/2002 don Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste agus don Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Creat riosca agus rialaithe

Tá creat bainistíochta riosca i bhfeidhm ag an Roinn rud ina bhfuil beartas riosca, cláir rioscaí a thaifeadann rioscaí oibriúcháin agus straitéiseacha, oifigeach riosca agus coiste riosca, agus ailíniú riosca le planáil ghnó bhliantúil. Taifeadann trí chlár riosca riosca, a chluadaíonn an Roinn ar an iomlán chomh maith leis na saincheisteanna sonracha a bhaineann le hoibríochtaí Gharda Cóstá na hÉireann agus seirbhísí ríomhaireachta tiománaithe agus feithiclí. Déanfar athbhreithniú ráithiúil ar na cláir riosca ar leibhéal an lucht bainistíochta agus ar leibhéal na gcoistí riosca agus iniúchóireachta. Is buanmhír iad rioscaí ar leibhéal an Bhoird Bhainistíochta, ionas go gcoimeádtar an bhéim ar phríomhrioscaí gnó a bhainistiú agus go ndéantar cultúr cuntasachta a chomhtháthú i ngach gné dár gcuid oibre.

Áirítear le forbairtí suntasacha i mbainistíocht riosca le linn 2021

- Obair dhian i gcomhar le tacaí lárnacha chun a chinntiú go raibh córais na Roinne sách láidir le cosaint in aghaidh rioscaí cibearshlándála, thar gach réimse, lena n-áirítear athbhreithniú ar na ceachtanna a foghlaimíodh ó theagmhais FSS agus oiliúint éigeantach don fhoireann ar fad. Cuireadh acmhainní breise ar bun chun tacú le Seirbhísí Ríomhaireachta Tiománaithe agus Feithiclí, an réimse is mó riosca ina leith seo.
- Bainistíocht ghníomhach ar rioscaí atá ag teacht chun cinn, mar shampla láimhdeachas foirne, lena n-áirítear ar leibhéal an Bhoird Bainistíochta agus réamh-mheas ar rioscaí féideartha, mar shampla seisiúin réamhghníomhacha faisnéise do chomhaltaí de Choistí Oireachtais, grúpaí maidir leis an bPlean Forbartha Náisiúnta (NDP), Creat Náisiúnta Infheistíochta Iompar Éireann (NIFTI).
- Lean an Roinn ar aghaidh ag déanamh monatóireachta ar rioscaí a bhaineann le Brexit in oibríochtaí a cuid earnálacha éagsúla a bhfuil tionchar íosta ag an vóta airgeadais orthu.
- Cuireadh córas taifeadta Build to Share eRisk ó Oifig Phríomhoifigeach Faisnéise an Rialtais (OGCIO) i bhfeidhm le linn 2021.
- Go hinmheánach, chabhraigh prótacal um fhilleadh ar an obair leis na rioscaí féideartha foirne a mhaolú agus thacaigh sé le scileanna bainistíochta d'obair hibrídeach.

In 2022, leanfar ar aghaidh ag díriú ar riosca go háirithe

- Struchtúr nua – scarfar riosca agus soláthar ón Rannán Airgeadais, agus scarfar rialachas ón Rannóg Comhordaithe Lárnach, chun feidhm riosca agus rialachais nua a bhunú le Príomhoifigeach i gceannas agus acmhainní feabhsaithe, lena n-áirítear roinnt oifigeach tiomnaithe le taithí ar leibhéal an Phríomhoifigigh Chúnta. Soláthróidh sé seo tacaíocht bhreise do bhainisteoirí líne agus tabharfaidh sé treoir bhreise dóibh, agus gheobhaidh siad tacaíocht freisin ina ról trí oiliúint nua.
- Beartas riosca nua a thabhairt chun críche, clár aonair rioscaí a fhorbairt, agus tuilleadh athbhreithnithe agus athnuachana a dhéanamh ar na cineálacha cur chuige riosca lena chinntiú go bhfanann siad cothrom le dáta agus oiriúnach don fheidhm.

Monatóireacht agus athbhreithniú leanúnach

Bunaíodh nósanna imeachta foirmiúla chun monatóireacht a dhéanamh ar phróisis rialaithe agus cuirtear easnaimh rialaithe in iúl go tráthúil dóibh siúd atá freagrach as dul i mbun gníomh ceartaitheach agus don lucht bainistíochta agus don Bhord Bainistíochta, sa chás gurb iomchuí. Deimhním gur sainaithníodh príomhrioscaí agus rialuithe gaolmhara agus gur cuireadh próisis i bhfeidhm chun monatóireacht a dhéanamh ar oibriú na bpríomhrialuithe sin agus chun aon easnaimh a thugtar le fios a thuairisciú.

Athbhreithniú ar éifeachtacht

Deimhním go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm ag an Roinn chun monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtacht a nósanna imeachta bainistíochta riosca agus rialaithe. Tá monatóireacht agus athbhreithniú na Roinne ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh airgeadais bunaithe ar obair na n-iniúcháirí inmheánacha agus seachtracha agus an lucht ardbhainistíochta laistigh den Roinn atá freagrach as an gcreat rialaithe inmheánaigh airgeadais a fhorbairt agus a chothabháil ar bhonn leanúnach.

Saincheisteanna rialaithe airgeadais inmheánacha

Níor sainaithníodh aon laigí sa rialú inmheánach airgeadais maidir leis an mbliain 2020 as ar eascair caillteanas ábhartha nó as a bhféadfadh caillteanas ábhartha eascairt.

Saincheisteanna rialaithe Covid-19

I rith ráithe 1 de 2020, i bhfianaise phaindéim Covid-19 a bhí ag teacht chun cinn, bhunaigh an Roinn roinnt socruithe maoirseachta chun a chinntiú go raibh gach tionchar ar an Roinn féin agus ar a hearnálacha gnó araon á measúnú agus á rianú. Bunaíodh grúpa inmheánach Covid-19 a bhí comhdhéanta de cheannairí Rannáin chun an tionchar a rianú agus a mheasúnú go himmheánach ónar soláthraíodh faisnéis nuashonraithe. Cuireadh faisnéis ar fáil freisin don fhoireann tríd an inlíon foirne. Leanadh ar aghaidh leis seo i rith 2021 agus tháinig laghdú ar mhinicíocht agus an bhliain ag druidim chun deiridh.

Forbraíodh agus cuireadh i bhfeidhm roinnt gníomhartha maolaithe lena chinntiú go leanaimid ag feidhmiú timpeallacht rialaithe éifeachtach. Leanann foireann na Roinne de bheith feistithe go teicniúil le cianrochtain ar chórais, a chuireann ar a gcumas leanúint ar aghaidh ag obair gan mórán cur isteach agus tacaíocht a thabhairt do thimpeallacht oibre chumaisc, rud a tugadh isteach i mí Mheán Fómhair 2021.

Bhain an fhoireann úsáid fairsing as córais aontaithe chumarsáide deisce chun teagmháil a dhéanamh lena gcomhghleacaithe laistigh den roinn agus freisin le comhlachtaí seachtracha. Níor tugadh cead isteach san oifig ach do bhaill foirne nárbh fhéidir a n-obair phráinneach a dhéanamh go cianda. Leanadh ar aghaidh leis seo le linn 2021 ach mhaolaigh sé nuair a cuireadh socruithe um Fhilleadh ar an Ionad Oibre i bhfeidhm ó mhí Mheán Fómhair 2021.

Bhí bonneagar TFC ar bun cheana féin chun cianrochtain a chumasú ar bhealach slán ar a bonneagar trí ghléasanna atá rialaithe ag an Roinn agus trí ghléasanna pearsanta. Ag tús na paindéime, éascaíodh ceannach riachtanach trealaimh bhreise agus ceadúnas breise trí sholáthar éigeandála. Níor seachnaíodh ná níor laghdaíodh na rialuithe slándála bunúsacha. Ós rud é gurbh eol go raibh an phaindéim in úsáid ag cibearchoirpigh, cuireadh baill foirne na Roinne ar an eolas faoi leochaileachtaí féideartha tríd an inlíon foirne agus trí oiliúint cibearshlándála ar líne. Cuireadh an deasc seirbhíse ar an eolas faoin méadú féideartha ar ionsaithe innealtóireachta sóisialta agus ullmhaíodh é dá bharr.

Ní raibh aon tionchar ann ar an timpeallacht rialaithe ná ar an gcuntas leithreasa.

Bhí tionchar ag Covid-19 ar roinnt soláthairtí de chuid na Roinne in 2020. Nuair a tharla tionchair, chuaigh an Roinn i dteagmháil leis an Oifig um Sholáthar Rialtais (OGP) chun treoir a lorg ar an gcleachtas is fearr agus le hOifig an Phríomh-Aturnae Stáit (CSSO) chun comhairle dlí a lorg, nuair ba ghá. Lean an Roinn de theagmháil a dhéanamh le OGP agus CSSO maidir le soláthairtí atá á gcur chun cinn le linn 2021.

D'athbhreithnigh an Roinn na cineálacha cur chuige a ghlactar, agus í ag baint úsáide as an treoir ó Oifig an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste nuair a bhí sí ar fáil, agus tá iniúchadh (inmheánach) ar siúl freisin chun na ceachtanna a foghlaimíodh a ghabháil.

Modhanna dearbhaithe TFC

Tá córas bainistíochta slándála faisnéise curtha i bhfeidhm ag an Roinn, agus tá Grúpa gníomhach Bainistíochta Slándála Faisnéise ina chuid lárnach den chóras sin. Páirteach sa ghrúpa tá cinn feidhmeanna ó Rannáin ionadaíocha ar fud na Roinne agus oibríonn an cathaoirleach ar leibhéal an Rúnaí Chúnta. Tagann an grúpa le chéile ar bhonn démhíosúil agus déanann sé formhaoirseacht ar gach gné de shlándáil faisnéise.

Chuir EY iniúchadh inmheánach ar chibearshlándáil i gcrích i mí Dheireadh Fómhair 2020 agus fuarthas amach go raibh na rialuithe TFC laistigh den Roinn leordhóthanach agus éifeachtach.

Príomhfhócas de chuid na Rannóige Seirbhíse Faisnéise (ISD) is ea an chibearshlándáil, agus déantar í a chomhordú ar leibhéal na Roinne trí chruinnithe rialta an Ghrúpa tras-Rannáin um Bainistíocht Slándála Faisnéise. Tar éis an ionsaithe bogearraí éirice ar FSS, chuaigh an Roinn i dteagmháil láithreach leis an Lárionad Náisiúnta Cibearshlándála (NCSC) agus d'úsáid sí a threoir agus a mholtaí chun feabhas a chur ar an treochlár cibearshlándála a bhí againn cheana. Tá roinnt ardán breise cibearfhaireacháin agus coiscthe curtha i bhfeidhm againn, rinneamar scanadh leochaileachta agus treá agus dhíríomar go mór ar fheasacht agus oiliúint foirne ar na rioscaí, na veicteoirí agus na céimeanna coisctheacha chun dul i ngleic le cibearbhagairtí. Leanadh den obair seo in 2022 agus cuireadh nótaí comhairleacha breise a bhaineann leis an gcoinbhleacht san Úcráin san áireamh. I mbliana freisin, aistroidh an Roinn príomhsheirbhísí chuig ardáin seirbhísí comhroinnte rialtais a thairgeann cibearchosaint agus monatóireacht níos fearr fós.

Tá na hiarrachtaí seo mar chuid de thionscnamh níos leithne chun straitéis teicneolaíochta ilbhliantúil a fhorbairt don Roinn iomlán a cuireadh i bhfeidhm i Ráithe 2 de 2022. Díreoidh an straitéis seo ar ár n-ardáin a dhaingniú, ár n-acmhainn nuálaíochta a fhorbairt de réir phleananna an rialtais do shamhail oibriúcháin 'Digital First' agus cur chuige athbhreithnithe rialachais a sholáthar chun infheictheacht, ailíniú agus seachadadh clár teicneolaíochta ar fud na Roinne a fheabhsú.

Ken Spratt

Oifigeach Cuntasaíochta
An Roinn Iompair

21 Meán Fómhair 2022

An tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste

Tuarascáil le cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais

Vóta 31 Iompar

Tuairim faoin gcuntas leithreasa

Tá iniúchadh déanta agam ar an gcuntas leithreasa do Vóta 31 Iompar don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2021 faoi alt 3 d'Acht an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993.

I mo thuairimse,

- léirítear go cuí sa chuntas leithreasa na fáiltais agus an caiteachas a bhain le Vóta 31 Iompar, don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2021, agus
- ullmhaíodh an cuntas leithreasa san fhoirm a d'ordaigh an tAire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Bonn faoin tuairim

Rinne mé m'iniúchadh ar an gcuntas leithreasa de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta maidir le hIniúcháireacht arna fhógairt ag an Eagraíocht Idirnáisiúnta Uasfhoras Iniúcháireachta. Tá cur síos déanta ar na freagrachtaí atá orm faoi na caighdeáin sin san aguisín leis an tuarascáil seo. Níl baint ná páirt agam leis an Roinn Iompair agus tá na freagrachtaí eitice eile atá orm de réir na gcaighdeán comhlíonta agam.

Creidim gur leor agus gur cuí an fhianaise iniúchta a fuair mé le bonn a chur faoi mo thuairim.

Tuarascáil ar an ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais, agus ar nithe eile

Chuir an tOifigeach Cuntasaíochta ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais i láthair i dteannta an chuntais leithreasa. Tá cur síos déanta ar na freagrachtaí atá orm le tuairisciú ar an bhfaisnéis atá sa ráiteas, agus ar nithe eile a dtuairiscim orthu de réir eisceachta san aguisín leis an tuarascáil seo.

Fáltais ó mhótarcháin

I gCaibidil 18 den tuarascáil uaim maidir le cuntais na seirbhísí poiblí do 2021, scrúdaítear an dóigh a ndéanann an Roinn mótarcháin a riar agus a bhailiú, agus a mhéid a chuir an Roinn na moltaí a tugadh i dtuarascáil roimhe chun feidhme.

Neamhchomhlíonadh rialacha soláthair

Chuir an tOifigeach Cuntasaíochta in iúl sa ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais nár comhlíonadh na rialacha náisiúnta soláthair i gcásanna ábhartha i leith conarthaí a bhí i bhfeidhm in 2021.

Seamus MacCárthaigh

Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

25 Meán Fómhair 2022

Aguisín leis an tuarascáil

Freagrachtaí an Oifigigh Cuntasaíochta

Tá an tOifigeach Cuntasaíochta freagrach as na nithe seo a leanas:

- an cuntas leithreasa a ullmhú de réir alt 22 den Exchequer and Audit Departments Act 1866
- a chinntiú go gcomhlíonann an cuntas leithreasa ceanglais na *Nósanna Imeachta Airgeadais Phoiblí* ón Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe agus ordacháin eile ón Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe
- rialtacht na n-idirbheart a chinntiú, agus
- cur chun feidhme a dhéanamh ar cibé rialú inmheánach a chinneann an tOifigeach Cuntasaíochta a bheith riachtanach chun cuntas leithreasa a ullmhú atá saor ó mhíráiteas ábhartha, bíodh calaois nó earráid mar chúis leis.

Freagrachtaí an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Ceanglaítear orm faoi alt 3 den Acht um Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú), 1993, an cuntas leithreasa a iniúchadh agus tuairisciú air do Thithe an Oireachtais, á lua cé acu is amhlaidh nó nach amhlaidh, i mo thuairimse, a chuirtear na fáltais agus an caiteachas a bhaineann leis an vóta i láthair go cuí sa chuntas.

Tá sé mar chuspóir agam agus an t-iniúchadh á dhéanamh agam dearbhú réasúnach a fháil ar cé acu atá nó nach bhfuil na ráitis airgeadais ina n-iomláine saor ó mhíráiteas ábhartha, bíodh calaois nó earráid mar chúis leis. Is ionann dearbhú réasúnach agus leibhéal ard dearbhaithe. Mar sin féin, ní deimhniú é gur i ngach cás ina bhfuil sé ann a aimseofar míráiteas ábhartha le linn iniúchadh a dhéantar de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta um Iniúcháireacht. Is féidir le míráitis teacht as calaois nó earráid agus meastar iad a bheith ábhartha más amhlaidh ina n-aonar nó mar chomhiomlán a d'fhéadfaí a bheith ag súil leis le réasún go rachadh siad i bhfeidhm ar chinntí eacnamaíocha a dhéanann úsáideoirí ar bhonn an chuntais leithreasa.

Mar chuid d'iniúchadh a dhéantar de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta um Iniúcháireacht, úsáidim breithiúnas gairmiúil agus coinnim sceipteachas gairmiúil ar bun ar fud an iniúchta. Le linn déanamh amhlaidh,

- Déanaim sainaitheint agus measúnú ar na rioscaí a bhaineann le míráiteas ábhartha sna ráitis airgeadais, bíodh calaois nó earráid mar chúis leis; ceapaim nósanna imeachta iniúcháireachta atá freagrúil do na rioscaí sin agus cuirim i bhfeidhm iad; agus faighim fianaise iniúchta is leor agus is cuí chun bunús a thabhairt do mo thuairim. Is airde an baol nach mbraithfí míráiteas ábhartha de bharr calaoise ná de bharr earráide, toisc go bhféadfadh claonpháirteachas, brionnú, easnamh d'aon ghnó, mífhaisnéis nó sárú ar an rialú inmheánach a bheith i gceist le calaois.

- Gnóthaím tuiscint ar rialú inmheánach atá ábhartha don iniúchadh chun nósanna imeachta iniúcháireachta a cheapadh atá oiriúnach do na cúinsí. Ní dhéanaim amhlaidh, áfach, chun tuairim a thabhairt ar éifeachtacht na rialuithe inmheánacha.
- Déanaim measúnú ar cé acu a comhlíonadh nó nár comhlíonadh forálacha cuntasaíochta na *Nósanna Imeachta Airgeadais Phoiblí* ón Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Déanaim cumarsáid leis an Oifigeach Cuntasaíochta maidir le raon feidhme agus uainiú beartaithe an iniúchta agus le fionnachtana suntasacha an iniúchta, lena n-áirítear aon easnamh shuntasacha i rialú inmheánach a shainithním le linn m'iniúchta, i measc ábhair eile.

Tuairiscím trí eisceacht i gcás gurb amhlaidh, i mo thuairimse,

- nach bhfuair mé an fhaisnéis agus na mínithe ar fad a theastaigh uaim do m'iniúchadh, nó
- nár leor na taifid chuntasaíochta chun mé a chumasú iniúchadh réidh cuí a dhéanamh ar an gcuntas leithreasa, nó
- nach bhfuil an cuntas leithreasa ag teacht leis na taifid chuntasaíochta.

Tuairisciú ar an ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais

Ní chumhdaíonn mo thuairim ar an gcuntas leithreasa an ráiteas ón Oifigeach Cuntasaíochta faoi rialú inmheánach airgeadais, agus ní chuirim aon chinneadh dearbhaithe in iúl ina leith.

I dtaca leis an iniúchadh ar an gcuntas leithreasa, ceanglaítear orm faoi na Caighdeáin Idirnáisiúnta um Iniúcháireacht an ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais a léamh agus, le linn déanamh amhlaidh, a bhreithniú cé acu is amhlaidh nó nach amhlaidh atá an fhaisnéis atá tugtha laistigh de neamh-chomhsheasmhach go hábhartha leis an gcuntas leithreasa nó le heolas a gnóthaíodh le linn an iniúchta nó atá an chuma uirthi ar shlí eile go ndearnadh míráiteas ábhartha ina leith. Más amhlaidh, bunaithe ar an obair a rinne mé, go gcinnim go ndearnadh míráiteas ábhartha, ceanglaítear orm an fóras sin a thuairisciú.

Tuairisciú ar ábhair eile

Féachaim le linn an iniúchta le fianaise a fháil ar rialtacht na n-idirbheart airgeadais. Ceanglaítear orm faoi alt 3 den Acht um Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú), 1993, tuairisciú i gcás go sainithním aon chás ábhartha nár caitheadh airgead poiblí do na críocha a bhí beartaithe ann nó nach ndearnadh na hidirbhearta de réir na n-údarás a bhí á rialú ann.

Ceanglaítear orm freisin faoi Acht 1993 tuarascáil a ullmhú gach bliain ar cibé ábhair a eascraíonn as m'iniúchtaí ar na cuntais leithreasa is cuí liom. I gcásanna den sórt sin, tagraítear sna deimhnithe tuairime ar na cuntais leithreasa lena mbaineann don chaibidil ábhartha/do na caibidlí ábhartha sa *Tuarascáil ar Chuntais na Seirbhísí Poiblí* uaim, ar tuarascáil bhliantúil í.

Vóta 31 Iompar

Cuntas Leithreasa 2021

		2021		2020
		Soláthar meastacháin	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
Caiteachas an chláir				
A	Eitlíocht shibhialta			
	<i>Bunaidh</i>	109,806		
	<i>Géilleadh iarchurtha</i>	8,800		
	<i>Forlíontach</i>	90,000		
			208,606	175,336
				28,346
B	Iompar ar tír			
	<i>Bunaidh</i>	3,338,885		
	<i>Géilleadh iarchurtha</i>	139,680		
	<i>Forlíontach</i>	7,348		
			3,485,913	3,187,426
				2,554,453
C	Iompar muirí agus sábháilteacht mhuirí			
	<i>Bunaidh</i>	108,150		
	<i>Géilleadh iarchurtha</i>	3,000		
	<i>Forlíontach</i>	(6,000)		
			105,150	97,390
				96,788
Ollchaiteachas				
	<i>Bunaidh</i>	3,556,841		
	<i>Géilleadh iarchurtha</i>	151,480		
	<i>Forlíontach</i>	91,348		
			3,799,669	3,460,152
				2,679,587
	<i>Lúide</i>			
D	Leithreasaí-i-gcabhair		20,990	35,956
				17,800
Glancaiteachas				
	<i>Bunaidh</i>	3,535,851		
	<i>Géilleadh iarchurtha</i>	151,480		
	<i>Forlíontach</i>	91,348		
			3,778,679	3,424,196
				2,661,787

Farasbarr

Dlítear farasbarr na suime a soláthraíodh os cionn na glansuime a caitheadh a ghéilleadh don Státchiste. Faoi alt 91 den Acht Airgeadais, 2004, féadfar na leithreasaí neamhchaite go léir nó cuid díobh le haghaidh seirbhísí soláthair caipitil a thabhairt anonn lena chaitheamh an bhliain dár gcionn. Tugadh €161.1 milliún de leithdháiltí neamhchaite maidir le gnéithe caipitil d'Fho-mhírchinn A.3, B.3, B.5 – B.8 agus C.3 ar aghaidh go 2022.

	2021	2020
	€	€
Farasbarr	354,482,398	385,886,299
Géilleadh iarchurtha	(161,100,000)	(151,480,000)
Farasbarr le géilleadh	193,382,398	234,406,299

Ken Spratt

Oifigeach Cuntasaíochta
An Roinn Iompair

21 Meán Fómhair 2022

Nótaí leis an gCuntas Leithreasa

Nóta 1 Ráiteas faoin gCostas Oibriúcháin 2021

	2021		2020
	€000	€000	€000
Costas an chláir	3,419,649		2,640,560
Pá	34,626		33,307
Neamhphá	5,877		5,720
Ollchaiteachas	3,460,152		2,679,587
<i>Lúide</i>			
Leithreasaí-i-gcabhair	35,956		17,800
Glanchaiteachas	3,424,196		2,661,787
Athruithe ar shócmhainní caipitil			
Ceannacháin – airgead tirim	(1,645)		
Diúscairtí – airgead tirim	104		
(Brabús)/caillteanas ar dhiúscairtí	(99)		
Dímheas	3,576	1,936	1,226
Athruithe ar ghlansócmhainní reatha			
Gluaiseacht i bhfabhruithe	2,550		
Gluaiseacht i réamhfócaíochtaí	(410)		
Gluaiseacht i stoc	(1,343)	797	682
Caiteachas díreach	3,426,929		2,663,695
Caiteachas a iompraíodh in áit eile			
Glanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara (nóta 1.1)	16,840		19,503
Measchósanna	3,721		3,947
Glanhostas an chláir	3,447,490		2,687,145

1.1 Glanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara

Is éard atá i suim an ghlanchaiteachais ar sheirbhísí gaolmhara na suimeanna seo a leanas i dtaca le Vóta 31 a iompraíodh in áit eile.

		2021	2020
		€000	€000
Vóta 9	Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim	33	30
Vóta 12	Aoisliúntas agus Liúntais Scoir	15,051	12,353
Vóta 13	Oifig na nOibreacha Poiblí	1,148	6,636
Vóta 18	An Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte	57	60
Vóta 43	Oifig Phríomhoifigeach Faisnéise an Rialtais	86	—
An Príomh-Chiste – Pinsin na nAirí		465	424
		16,840	19,503

Nóta 2 Ráiteas faoin Staid Airgeadais amhail an 31 Nollaig 2021

	Nóta	2021 €000	2020 €000
Sócmhainní caipitil	2.1	8,830	10,766
Sócmhainní reatha			
Banc agus airgead tirim	2.2	162,931	182,594
Stoic	2.3	2,354	1,011
Réamhíocaíochtaí	2.4	2,507	2,097
Iarmhéideanna dochair eile	2.5	2,177	1,731
Iomlán na sócmhainní reatha		169,969	187,433
Lúide dliteanais reatha			
Speansais fhabhraithe	2.6	3,766	1,216
Iarmhéideanna sochair eile	2.7	1,466	1,808
Glanmhaoiniú ón Státchiste	2.8	163,642	182,517
Iomlán na ndliteanas reatha		168,874	185,541
Glansócmhainní reatha		1,095	1,892
Glansócmhainní		9,925	12,658
Arna léiriú ag:			
Cuntas maoinithe stáit	2.9	9,925	12,658

2.1 Sócmhainní caipitil

	Talamh agus foirgnimh €000	Trealamh oifige €000	Troscán agus feistis €000	Mótar- fheithiclí €000	Sain- trealamh €000	Iomlán €000
Ollsócmhainní						
Costas nó luacháil ag an 1 Eanáir 2021	1,714	12,625	1,530	17,153	27,303	60,325
Breiseanna	323	640	—	56	626	1,645
Diúscairtí	—	(1,151)	(50)	(434)	(639)	(2,274)
Costas nó luacháil ag an 31 Nollaig 2021	2,037	12,114	1,480	16,775	27,290	59,696
Dímheas carntha						
Iarmhéid tosaigh ag an 1 Eanáir 2021	—	11,638	22	14,199	23,701	49,560
Coigeartuithe ^a	—	(1,393)	1,391	—	—	(2)
Dímheas don bhliain	—	938	18	1,109	1,511	3,576
Diúscairtí	—	(1,146)	(49)	(434)	(639)	(2,268)
Dímheas carnach ag an 31 Nollaig 2021	—	10,037	1,382	14,874	24,573	50,866
Glansócmhainní ag an 31 Nollaig 2021	2,037	2,077	98	1,901	2,717	8,830
Glansócmhainní ag an 31 Nollaig 2020	1,714	987	1,508	2,954	3,603	10,766

Nóta ^a Baineann coigeartuithe le hathaicmiúcháin laistigh de throscán agus feistis agus trealamh oifige agus le suim choigeartaithe amháin laistigh de throscán agus feistis

2.2 Banc agus airgead tirim

ag an 31 Nollaig	2021	2020
	€000	€000
larmhéideanna ag an bPámháistir Ginearálta	162,818	182,498
larmhéideanna cuntas bainc tráchtála	113	96
	162,931	182,594

Cuntais bhainc tráchtála

Chomh maith leis an gcuntas bainc tráchtála dá dtagraítear thuas, tá cuntas bainc ag an Roinn chun bailiú agus leithdháileadh mótarchánach a éascú agus chun fáiltais a aistriú chuig an Státchiste. Íoctar an t-airgead go léir a fhaightear go díreach leis an Státchiste cé is moite de tháillí bainc. Ba í an tsuim a bhí á sealbhú ag deireadh 2021 ná €35,000 (2020: €6,771).

2.3 Stoic

ag an 31 Nollaig	2021	2020
	€000	€000
Ábhar inchaite TF	95	80
Sainábhar inchaite (Garda Cóstá na hÉireann)	2,259	931
	2,354	1,011

2.4 Réamhíocaíochtaí

ag an 31 Nollaig	2021	2020
	€000	€000
Ceadúnais bogearraí agus cothabháil	2,273	1,792
Cíosanna	129	197
Eile	105	108
	2,507	2,097

2.5 Iarmhéideanna dochair eile

ag an 31 Nollaig	2021	2020
	€000	€000
Seirbhísí gníomhaireachta Oifig na nOibreacha Poiblí	1,130	954
Párolla ar fionraí	737	756
Eile	310	21
	2,177	1,731

2.6 Speansais fhabhraithe

ag an 31 Nollaig	2021	2020
	€000	€000
Stobart Air	2,093	—
An Rannán Seirbhísí Ríomhaireachta Tiománaithe agus Feithiclí: costais oibriúcháin	909	577
Aerfort Réigiúnach: rothlaithe maidir le Baile Átha Cliath - Aerfort Dhún na nGall	343	—
Táillí comhairleoireachta gairmiúla	110	57
Oifig na nOibreacha Poiblí	4	150
Bonneagar Iompair Éireann	—	94
Eile	307	338
	3,766	1,216

2.7 Iarmhéideanna sochair eile

ag an 31 Nollaig	2021	2020
	€000	€000
Suímeanna atá dlite don Stát		
Cáin ioncaim agus muirear sóisialach uifíoch	595	564
Árachas sóisialach pá-choibhneasa	303	279
Cáin shiarchoinneálach ar sheirbhísí gairmiúla	55	40
Cáin bhreisluacha	348	245
Cáin conarthaí iomchuí	22	8
Muirir phinsin	75	51
Fáltais bhreise Stáitchiste	36	480
	1,434	1,667
Aistriú feidhmeanna	—	7
Míreanna sochair eile ar fionraí	32	134
	1,466	1,808

2. 8 Glanmhaoiniú ón Státhiste

ag an 31 Nollaig	2021	2020
	€000	€000
Farasbarr le géilleadh	193,382	234,406
Géilleadh iarchurtha	161,100	151,480
Deontas ón Státhiste nár tarraingíodh	(190,840)	(203,369)
Glanmhaoiniú Státhiste	163,642	182,517
Arna léiriú ag:		
Féichiúnaithe		
Banc agus airgead tirim	162,931	182,594
larmhéideanna dochair: fionraí	2,177	1,731
	165,108	184,325
Creidiúnaithe		
Dlite don Stát	(1,434)	(1,674)
larmhéideanna sochair: fionraí	(32)	(134)
	(1,466)	(1,808)
	163,642	182,517

2.9 Cuntas maoinithe Stáit

	Nóta	2021	2020
		€000	€000
larmhéid ag an 1 Eanáir		12,658	14,566
Eisíocaíochtaí as an Vóta			
Soláthar meastacháin	Cuntas	3,778,678	
Géilleadh iarchurtha	Cuntas	(161,100)	
Farasbarr le géilleadh	Cuntas	(193,382)	
Glanvóta		3,424,196	2,661,787
Caiteachas (airgead tirim) a iompraíodh in áit eile	1.1	16,840	19,503
Caiteachas neamhairgid – measchíos	1	3,721	3,947
Glanchostas an chláir	1	(3,447,490)	(2,687,145)
larmhéid ag an 31 Nollaig		9,925	12,658

2. 10 Ceangaltais

Ceangaltais dhomhanda		
ag an 31 Nollaig	2021	2020
	€000	€000
Soláthar earraí agus seirbhísí	119,689	177,449
Cláir deontas neamhchaipitil	—	50
Cláir deontas caipitil	71,469	85,088
lomlán na gceangaltas is infhorfheidhmithe le dlí	191,158	262,587
Ceangaltais faoi fho-mhírchinn soláthair	2021	2020
	€000	€000
Seirbhísí héileactair cuardaigh agus tarrthála ^a	96,000	150,000
Aerfoirt ^b	1,028	8,031
Ceadúnú feithicle/tiománaithe ^c	18,390	15,006
An tAonad um Athrú Aeráide	86	—
An tAonad um Imscrúdú Aerthionóiscí ^d	756	1,133
Teicneolaíocht faisnéise	531	558
Iniúchadh inmheánach	—	22
Soghluaisteacht inbhuanaithe (infheistíocht agus beartas) ^e	828	—
Bainistíocht saoráidí	469	184
Seirbhísí an Gharda Cóta ^f	1,433	2,515
Suirbhé Mara	168	—
	119,689	177,449

Nótaí ^a Cuireadh tús leis an gconradh seirbhíse reatha le CHC Ireland le haghaidh héileactair cuardaigh agus tarrthála an 1 Iúil 2012 ar feadh tréimhse 10 mbliana. Tá rogha ann an tréimhse/na tréimhsí a fhadú ar feadh tréimhse bhreise suas go trí bliana. Fadaíodh an conradh in 2020 ar feadh tréimhse bliana ar dtús go mí Iúil 2023. In 2021, fadaíodh an conradh ar feadh bliana eile go 2024. Cuireadh na faduithe sin, arna bhfaomhadh ag an Aire, i bhfeidhm chun soláthar seirbhíse nua a éascú i gcomhréir le ceanglais an *Chóid Caiteachais Phoiblí* agus aistriú gan uaim a chinntiú ó sheirbhís amháin go seirbhís eile.

^b Laghdú mar gheall ar leachtú Stobart Air.

^c Conarthaí nua a dámhadh do Version 1 le haghaidh tacaíocht agus forbairt TF.

^d Laghdú ar cheanglas préimheanna árachais Willis Tower Watson.

^e Conradh nua a dámhadh do Ove Arup and Partners Ireland Limited le haghaidh athbhreithniú iarnróid straitéiseach uile-Oileáin.

^f Laghdú mar gheall ar chríochnú 11 chonradh.

Cláir deontas neamhchaipítíl	2021	2020
	€000	€000
Iarmhéid tosaigh	50	128
Deontais a íocadh sa bhliain	(416)	(78)
Ceangaltais nua deontais	366	—
Iarmhéid deiridh	—	50

Cláir deontas caipítíl	2021	2020
	€000	€000
Iarmhéid tosaigh	85,088	168,334
Aistriú feidhmeanna	—	(126,440)
Deontais a íocadh sa bhliain	(33,469)	(9,141)
Ceangaltais nua deontais	22,616	52,629
Deontais a cuireadh ar ceal	(2,766)	(294)
Iarmhéid deiridh	71,469	85,088

2.11 Dhliteanais aibithe

ag an 31 Nollaig	2021	2020
	€000	€000
Meastachán ar dhliteanais aibithe nach raibh glanta ag deireadh na bliana	2,554	943

2.12 Dhliteanais theagmhasacha

Tá an Roinn páirteach i roinnt cásanna dlí. Ní féidir leis an Roinn toradh na gcásanna sin a thuar.

Nóta 3 Caiteachas Vóta

Anailís ar chaiteachas riaracháin

Tá an caiteachas riaracháin atá leagtha amach thíos leithroinnte ar fud na gclár, ar mhaithe le costais iomlána na gclár a chur i láthair.

		2021		2020
		Meastach án	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
i	Tuarastail, pá agus liúntais	35,630	34,626	33,307
ii	Taisteal agus cothú	1,220	510	580
iii	Oiliúint agus forbairt agus speansais theagmhasacha	1,592	1,756	1,565
iv	Seirbhísí poist agus teileachumarsáide	321	217	241
v	Trealamh oifige agus seirbhísí TF seachtracha	2,861	2,196	2,038
vi	Costais áitribh oifige	1,245	862	761
vii	Seirbhísí comhairleoireachta agus athbhreithnithe ar luach ar airgead agus ar pholasaithe	1,015	336	535
		43,884	40,503	39,027

Difríochtaí suntasacha

Déantar anailís sa mhéid seo a leanas ar chaiteachas riaracháin an Vóta agus leagtar amach ann na cúiseanna le difríochtaí suntasacha (+/- 25% agus €100,000).

ii Taisteal agus cothú

Soláthar meastacháin €1.22 milliún; toradh €510,000

Bhí costais níos ísle ná mar a measadh mar gheall ar laghdú ar éileamh taistil de dheasca Covid-19.

iii Oiliúint agus forbairt agus speansais theagmhasacha

Soláthar meastacháin €1.592 milliún; toradh €1.756 milliún

Bhí méadú ann ar chaiteachas ar theagmhais do chúiréirí, etc., mar gheall ar bhaill foirne a bheith ag obair ón mbaile. Chomh maith leis sin, i gcomparáid le 2020, bhí méadú ann ar an éileamh ar oiliúint freisin, go háirithe oiliúint ar líne.

iv Seirbhísí poist agus teileachumarsáide

Soláthar meastacháin €321,000; toradh €217,000

Bhí na costais níos ísle ná mar a measadh mar thoradh ar spleáchas níos mó ar chumarsáid leictreonach ná mar a bhí roimhe.

vi Costais áitribh oifige

Soláthar meastacháin €1.245 milliún; toradh €862,000

Bhí na costais níos ísle ná mar a measadh mar gheall ar mhoill ar oibreacha a bhí beartaithe in 2021 a bheith curtha siar go 2022 mar gheall ar Covid-19.

vii Seirbhísí comhairleoireachta agus athbhreithnithe ar luach ar airgead agus ar pholasaithe

Soláthar meastacháin €1.015 milliún; toradh €336,000

Bhí costais níos ísle ná mar a measadh mar gheall ar níos lú tairiscintí comhairleoireachta a bheith ag dul ar aghaidh in 2021 ná mar a bhíodhas ag súil leis.

Clár A Eitlíocht shibhialta

		2021		2020
		Soláthar meastacháin	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
A.1	Riarachán – pá		3,956	3,809
A.2	Riarachán – neamhphá		1,302	646
A.3	Aerfoirt réigiúnacha			
	<i>Soláthar meastacháin</i>	21,300		
	<i>Géilleadh iarchurtha</i>	8,800		
			30,100	16,997
				13,884
A.4	Seirbhísí eitlíochta ilghnéitheacha		10,148	9,624
				10,170
A.5	Tacaí eitlíochta Covid-19			
	<i>Bunaidh</i>	73,100		
	<i>Forlíontach</i>	90,000	163,100	144,260
			208,606	175,336
				28,346

Difríochtaí suntasacha

Leagtar amach sa mhéid seo a leanas na cúiseanna le difríochtaí suntasacha i gcaiteachas an chláir (+/- 5% agus €100,000). Ar an iomlán, bhí an caiteachas i dtaca le Clár A €56.7 milliún níos mó ná mar a measadh ar dtús. Is iad seo a leanas na mínithe ar na difríochtaí:

A.2 Riarachán – neamhphá

Soláthar meastacháin €1.3 milliún; toradh €646,000

D'eascair an tearc-chaiteachas mar gheall ar thearc-chaiteachais ar theagmhais taistil agus chothaithe mar thoradh ar éileamh laghdaithe ar thaisteal de dheasca Covid-19. Bhí éileamh laghdaithe ann ar chomhairleoireacht freisin.

A.3 Aerfoirt réigiúnacha

Soláthar meastacháin €30.1 milliún; toradh €17 milliún

Is é is cúis go príomha leis an laghdú €13.1 milliún ar chaiteachas i gcomparáid leis an meastachán bunaidh

- Coigilteas arbh fhiú thart ar €600,000 é mar gheall ar bhriseadh 6 seachtaine ar sheirbhísí PSO ar an mbealach idir Dún na nGall agus Baile Átha Cliath agus athrú ar an soláthraí seirbhíse.
- Coigilteas toisc nach bhfuil an bealach idir Ciarraí agus Baile Átha Cliath ag feidhmiú mar bhealach PSO a thuilleadh - ag feidhmiú ar bhonn tráchtála ó mhí Iúil 2021 gan aon ghá le maoiniú státchiste (€1.6 milliún).
- Costais tuarastail laghdaithe aerfoirt mar thoradh ar shíneadh na Scéime Fóirdheontais Shealadaigh Pá (TWSS) agus an Scéim Fóirdheontais Pá Fostaíochta (EWSS) (€3.1 milliún).
- Níor críochnaíodh roinnt tionscadal caipitil le linn 2021. Ina measc seo bhí rúdbhealaí aerfort Phort Láirge, tionscadal droichead bordála paisinéirí, tionscadal Scagtha Bagáiste Sealbhaithe (HBS) agus tionscadal claífoirt a faomhadh le haghaidh maoinithe ag Aerfort na Sionainne in 2021 nár críochnaíodh mar gheall ar mhoilleanna sa soláthar agus tógáil de dheasca Covid-19 (€7.8 milliún).

A.4 Seirbhísí eitlíochta ilghnéitheacha

Soláthar meastacháin €10.1 milliún; toradh €9.6 milliún

Eascaíonn an difríocht de bharr tearc-chaiteachas ar shíntiúis le heagraíochtaí idirnáisiúnta agus costas polasaí árachais eitlíochta a bheith níos ísle ná mar a próifíliodh.

A.5 Tacaí Eitlíochta Covid-19

Soláthar meastacháin €73.1 milliún; toradh €144.2 milliún

Is é is cúis go príomha leis an méadú €72 mhilliún ar chaiteachas i gcomparáid leis an meastachán bunaidh

- Coigilteas i gcistí a aisíocadh le IAA as aisíocaíochtaí reachtúla a riar sé le haghaidh aisíocaíocht paisinéirí i gcás aisdúichithe ó áiteanna thar lear nó caillteanais de bharr cliseadh gníomhaireachtaí taistil (€14 mhilliún).
- Costais tuarastail laghdaithe aerfoirt mar thoradh ar shíneadh na Scéime Fóirdheontais Shealadaigh Pá (TWSS) agus an Scéim Fóirdheontais Pá Fostaíochta (EWSS) (€4 mhilliún).
- Tacaíocht bhreise Covid-19 a bhain le heitlíocht d'aerfoirt réigiúnacha (€90 milliún).

Ceadaíodh suim fhorlíontach €90 milliún don fho-mhírcheann seo do thacaíocht bhreise Covid-19 a bhain le heitlíocht do na haerfoirt réigiúnacha.

Clár B Iompar ar tír

		2021		2020
		Soláthar meastacháin		Toradh
		€000	€000	€000
B.1	Riarachán – pá		14,770	14,543
B.2	Riarachán – neamhphá		3,373	2,468
B.3	Feabhsúchán/cothabh áil bóithre			
	<i>Bunaidh</i>	1,413,473		
	<i>Géilleadh iarchurtha</i>	15,850		
	<i>Forlíontach</i>	1,000		
			1,430,323	1,429,698
B.4	Gníomhaireachtaí agus speansais sábháilteachta ar bhóithre		6,118	6,658
B.5	Speansais cheadúnaithe feithiclí agus tiománaithe			
	<i>Bunaidh</i>	22,900		
	<i>Géilleadh iarchurtha</i>	2,580		
	<i>Forlíontach</i>	1,348		
			26,828	22,034
B.6	Laghdú carbóin			
	<i>Bunaidh</i>	64,100		
	<i>Géilleadh iarchurtha</i>	4,650		
	<i>Forlíontach</i>	30,000		
			98,750	84,762
B.7	Íocaíochtaí soláthair seirbhíse poiblí			
	<i>Soláthar meastacháin</i>	673,563		
	<i>Géilleadh iarchurtha</i>	100		
			673,663	580,179
B.8	Clár Infheistíochta um Shoghluaisteacht Inbhuanaithe			
	<i>Bunaidh</i>	1,101,880		
	<i>Géilleadh iarchurtha</i>	116,500		
	<i>Forlíontach</i>	(25,000)		
			1,193,380	1,012,983
B.9	Gníomhaireachtaí agus speansais iompair phoiblí		38,630	34,033
B.10	Seirbhísí ilghnéitheacha		78	68
			3,485,913	3,187,426
				2,554,454

Leagtar amach sa mhéid seo a leanas na cúiseanna le difríochtaí suntasacha i gcaiteachas an chláir (+/- 5% agus €100,000). Ar an iomlán, bhí an caiteachas i ndáil le Clár B €29 1.1 milliún níos lú ná mar a measadh ar dtús. Is iad seo a leanas na mínithe ar na difríochtaí:

B.2 Riarachán – neamhphá

Soláthar meastacháin €3.4 milliún; toradh €2.5 milliún

Eascraíonn an difríocht go príomha mar gheall ar an laghdú ar éileamh ar thaisteal, ar éileamh ar oiliúint, ar chostais phoist agus mar gheall ar choigilteas caipitil de bharr cianobair foirne.

B.4 Gníomhaireachtaí agus speansais sábháilteachta ar bhóithre

Soláthar meastacháin €6.1 milliún; toradh €6.7 milliún

Eascraíonn an difríocht €600,000 go príomha as na nithe seo a leanas:

- Íocaíochtaí breise a rinneadh leis an Lia-Bhiúró um Shábháilteacht ar Bhóithre (MBRS) chun méaduithe leanúnacha ar chostais oibriúcháin a mhaoiniú (€160,000).
- In 2021, ag teacht lena hoibleagáidí AE, chuir Éire tús le próiseas chun Údarás um Fhaireachas Margaidh Feithicleach (AMSA) a bhunú agus rinneadh vírmint de €380,000 leis an Údarás um Shábháilteacht ar Bhóithre i dtreo dheireadh 2021 chun aghaidh a thabhairt ar easnamh maoinithe.

B.5 Costais cheadúnaithe feithiclí agus tiománaithe

Soláthar meastacháin €25.5 milliún; toradh €22 mhilliún

Is é is cúis go príomha leis an laghdú €3.5 milliún ar chaiteachas i gcomparáid leis an meastachán bunaidh

- Níor tugadh gné de chlár athnuachana teicneolaíochta NVDF chun críche (€3 mhilliún).
- Coigilteas i riarachán agus costais ghinearálta um cheadúnú tiománaithe feithiclí (€1.8 milliún)
- Tabhaíodh caiteachas neamhbhuiséid breise ar thabhairt isteach scéim tástála éigeandála Covid-19 HGV a d'íoc an Stát chun a chinntiú go bhfanfadh slabhraí soláthair riachtanacha ar oscailt (€1.3 milliún)

Ceadaíodh suim fhorlíontach €1.3 milliún don fho-mhírcheann seo le haghaidh íocaíochtaí a tabhaíodh mar thoradh ar scéim tástála éigeandála Covid-19 HGV a thabhairt isteach.

B.6 Laghdú carbóin

Soláthar meastacháin €68.8 milliún; toradh €84.8 milliún

Is é is cúis go príomha leis an méadú €16 mhilliún ar chaiteachas i gcomparáid leis an meastachán bunaidh

- Éileamh suntasach faoin scéim Deontais Feithiclí Leictirí (EV) sa bhreis ar na cistí a leithdháileadh ar an scéim a bheith á chaitheamh (€35.6 milliún).
- Tearc-chaiteachas ar thionscadail Dícharbónaithe (€19.6 milliún)

Ceadaíodh suim fhorlíontach €30 milliún don fho-mhírcheann seo chun an t-éileamh ar fheithiclí leictreacha a mhéadú.

B.7 Íocaíochtaí soláthair seirbhíse poiblí

Soláthar meastacháin €673.7 milliún; toradh €580.2 milliún

Tá an difríocht ann mar gheall ar mhaoiniú éigeandála a cuireadh ar fáil do sheirbhísí iompair neamhthráchtála. Toisc go raibh an t-ioncam ó tháillí paisinéirí ag tréimhsí i rith 2021 níos airde ná cásanna réamhaisnéise an Údaráis Náisiúnta Iompair agus na seirbhísí iompair, ní raibh gá leis an maoiniú éigeandála PSO ar fad.

B.8 Clár Infheistíochta um Shoghluaisteacht Inbhuanaithe

Soláthar meastacháin €1,218.4 milliún; toradh €1,013 milliún

Is é is cúis go príomha leis an laghdú €205.4 milliún ar chaiteachas i gcomparáid leis an meastachán bunaidh:

- Dul chun cinn níos moille ná mar a bhíodhas ag súil leis ar thionscadail/caiteachas soghluaisteachta inbhuanaithe, i bpáirt mar gheall ar shrianta Covid-19 (€48.4 milliún).
- Tearc-chaiteachas ar Thaisteal Gníomhach agus ar bhealaí glasa go príomha mar gheall ar mhoill ar údaráis áitiúla a bheith ag cur lena n-acmhainn agus a bpunann tionscadal chun tionscadail a sholáthar agus an maoiniú leithdháilte a infheistiú go hiomlán (€78.2 milliún).
- Tearc-chaiteachas ar chlár rothaíochta agus siúil (€78.5 milliún).

Mar chuid den mheastachán forlíontach, ceadaíodh laghdú €25 mhilliún ar an soláthar meastachán don fho-mhírcheann seo. Úsáideadh é seo chun fritháireamh a dhéanamh ar mhéaduithe forlíontacha sna soláthairtí meastacháin a ceadaíodh d'fho-mhírchinn eile sa vóta.

B.9 Gníomhaireachtaí agus speansais iompair poiblí

Soláthar meastacháin €38.6 milliún; toradh €34 mhilliún

Tá an difríocht ann mar gheall ar thearc-chaiteachas ar phá agus neamhphá an Údaráis Náisiúnta Iompair toisc nár tharla an fostú foirne breise a bhí beartaithe.

Clár C Iompar muirí agus sábháilteacht mhuirí

		2021		2020
		Soláthar meastacháin	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
C.1	Riarachán – pá	16,904	16,275	15,654
C.2	Riarachán – neamhphá	3,579	2,762	2,690
C.3	Riarachán muirí agus Garda Cór na hÉireann			
	<i>Bunaidh</i>	86,577		
	<i>Géilleadh iarchurtha</i>	3,000		
	<i>Forlíontach</i>	(6,000)		
		83,577	77,778	75,654
C.4	Seirbhísí ilghnéitheacha	1,090	575	2,790
		105,150	97,390	96,788

Difríochtaí suntasacha

Leagtar amach sa mhéid seo a leanas na cúiseanna le difríochtaí suntasacha i gcaiteachas an chláir (+/- 5% agus €100,000). Ar an iomlán, bhí an caiteachas i ndáil le Clár C €13.8 milliún níos ísle ná mar a measadh ar dtús. Is iad seo a leanas na mínithe ar na difríochtaí:

C.2 Riarachán – neamhphá

Soláthar meastacháin €3.6 milliún; toradh €2.8 milliún

Eascraíonn an difríocht go príomha mar gheall ar an laghdú ar an éileamh ar thaisteal, ar an éileamh ar oiliúint, ar chostais phoist agus mar gheall ar choigilteas caipitil mar gheall ar fhoireann a bheith ag obair go cianda.

C.3 Riarachán muirí agus Garda Cór na hÉireann

Soláthar meastacháin €89.6 milliún; toradh €77.8 milliún

Is é is cúis go príomha leis an laghdú €11.8 milliún ar chaiteachas i gcomparáid leis an meastachán bunaidh tearcchaiteachas caipitil €11.8 milliún maidir le dul chun cinn mall ar dheisiúcháin ar stáisiúin an Gharda Cór agus forbairt Stáisiúin Garda Cór nua i gCathair na Mart agus sna Clocha Liatha de dheasca Covid-19.

C.4 Seirbhísí ilghnéitheacha

Soláthar meastacháin €1.1 milliún; toradh €575,000

Tharla an difríocht mar gheall nár caitheadh an leithdháileadh iomlán caipitil ar ghlanadh comhshaoil na gcalafort.

Nóta 4 Fáltais

4.1 Leithreasaí-i-gcabhair

		2021		2020
		Measta €000	Réadaithe €000	Réadaithe €000
Riarachán				
1	Fáltais ó ranníocaíochtaí breise aoisliúntais ar luach saothair seirbhíse poiblí	3,118	2,459	2,127
Eitlíocht shibhialta				
2	Aisíoc sintiús ag Údarás Eitlíochta na hÉireann le heagraíochtaí idirnáisiúnta	6,558	6,910	6,449
3	Forchúiteamh cíosanna, etc., ag Údarás Eitlíochta na hÉireann	394	394	395
4	Íocaíocht Údaráis Eitlíochta na hÉireann as costais ghaolmhara	2,800	2,826	2,747
Iompar ar tír				
5	Táillí ceadúnais iompair de bhóthar	800	1,309	1,070
6	Fáltais ilghnéitheacha iompair ar tír	6,480	4,368	4,151
Iompar muirí agus sábháilteacht mhuirí				
7	Fáltais faoin Acht Loingis Cheannaíochta agus faoin Acht Radio-Thelegrafaíochta, 1919	500	469	470
Fáltais ilghnéitheacha				
8	Fáltais ilghnéitheacha	340	17,221	391
Iomlán		20,990	35,956	17,800

Difríochtaí suntasacha

Leagtar amach sa mhéid seo a leanas na cúiseanna le difríochtaí suntasacha i leithreasaí-i-gcabhair (+/- 5% agus €100,000). Ar an iomlán, bhí leithreasaí-i-gcabhair €15 mhilliún níos airde ná an meastachán. Seo a leanas na mínithe ar na difríochtaí.

1 Fáltais ó ranníocaíochtaí breise aoisliúntais ar luach saothair seirbhíse poiblí

Measta €3.1 milliún; réadaithe €2.5 milliún

Bhí an meastachán ag brath ar leibhéal áirithe earcaíochta a bheith á bhaint amach ag an Roinn agus ar a líon foirne a mhéadú faoi dheireadh 2021. Ach, mar gheall ar roinnt tosca, lena n-áirítear caillteanas foirne i gcomórtais idir-Rannacha, ní raibh an Roinn in ann an sprioc a socraíodh don bhliain a bhaint amach.

2 Fáltais ó aisíoc síntiús ag Údarás Eitlíochta na hÉireann le heagraíochtaí idirnáisiúnta

Measta €6.6 milliún; réadaithe €6.9 milliún

Forchúitíonn an Roinn airgead ó Údarás Eitlíochta na hÉireann chun síntiús a fóc le heagraíochtaí áirithe eitlíochta idirnáisiúnta. In 2021, bhí easnamh €352,000 ann i leithdháileadh an chláir.

5 Táillí ceadúnais iompair de bhóthar

Measta €800,000; réadaithe €1.3 milliún

Bíonn tionchar ag leibhéal na gníomhaíochta san earnáil agus sa gheilleagar i gcoitinne ar an tsuim a fhaightear i dtáillí ceadúnaithe iompair de bhóthar. Íoctar táillí ní hamháin ar iarratais ar cheadúnais ach freisin as feithiclí a chur le ceadúnais reatha tarlaithe chun cabhlaigh a mhéadú. I gcomhthéacs Brexit agus éiginnteachtaí gaolmhara, measadh go raibh sé oiriúnach an meastachán do 2021 a choinneáil ag €800,000, ach sháraigh fáltais iarbhir na hionchais.

6 Fáltais ilghnéitheacha iompair ar tír

Measta €6.5 milliún; réadaithe €4.4 milliún

Tharla an difríocht seo mar gheall ar thearc-aisghabháil caiteachais caipitil ón Údarás um Shábháilteacht ar Bhóithre do sheirbhísí a chuir an Rannán Seirbhísí Ríomhaireachta Tiománaithe agus Feithiclí (DVCSD) ar fáil agus maoiniú níos ísle ná mar a ceapadh ó dheontais ó AE.

8 Fáltais ilghnéitheacha

Measta €340,000; réadaithe €17.2 milliún

Tá fáltais ilghnéitheacha níos airde ná mar a measadh go príomha mar thoradh ar aisíocaíocht €13.1 milliún i leith mhaoiniú Oibleagáide Seirbhíse Poiblí an Údaráis Náisiúnta Iompair (PSO) agus deontas feithiclí leictreacha €3.5 milliún a fuarthas ó Údarás Fuinnimh Inmharthana na hÉireann (SEAI).

4.2 Fáltais bhreise is iníoctha leis an Státhiste

	2021	2020
	€000	€000
Iarmhéid ag an 1 Eanáir	480	33
Cíosanna Fhorbairt Shionainne ^a	10	11
Aisíocaíochtaí deontais	—	6
Fáltas AE do Thionscadal Athchomharthaíochta Lár na Cathrach	—	937
Ranníocaíochtaí pinsin an Údaráis um Shábháilteacht ar Bhóithre agus seirbhís bharúlach ^b	490	473
Tionscadal NELS – córas loingseoireachta muirí Loran-C	20	—
Uasghrádú Ten-T	—	2,209
Cistí Choimisiún an Aontais Eorpaigh	—	550
Aisíocaíocht NTA	—	856
An Ghníomhaireacht Chúltaca Ola Náisiúnta ^c	2,517	—
Íocaíocht tionscadail TN ITS GO	20	—
Géilleadh deonach pá	22	13
Ilchineálach	2	—
Suim a aistríodh chuig an Státhiste	(3,525)	(4,608)
Iarmhéid ag an 31 Nollaig	36	480

- Nótaí
- ^a Cíosanna a bhailigh Údarás Aerfort na Sionainne (SAA) thar ceann an Aire.
 - ^b Feidhmíonn an Roinn mar idirghabhálaí chun íoc anonn bliantúil na ranníocaíochtaí pinsin a asbhaintear ó fhoireann RSA. Déantar na híocaíochtaí seo leis an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe
 - ^c Faoi oibleagáid bithbhreosla, ceanglaítear ar sholáthraithe breoslaí áirithe chuig an margadh iompair de bhóthar sciar áirithe de bithbhreoslaí a áireamh mar chuid dá meascán breosla. Ligeann muirear ceannaigh amach, áfach, do pháirtithe faoi oibleagáid faoin scéim a n-oibleagáid bithbhreosla iomlán, nó cuid di, a chomhlíonadh trí mhuirear ceannaigh amach a íoc. Socraíodh é seo ag €0.45 in 2021 faoi IR 644/2010: Na Rialacháin fán Acht um an nGníomhaireacht Chúltaca Ola Náisiúnta 2007 (Táille Ceannaigh Amach Oibleagáide Bithbhreosla), 2010. Tá sé seo á mhéadú go €1 in 2022 chun páirtithe faoi oibleagáid a dhíspreagadh a n-oibleagáidí bithbhreosla a chomhlíonadh trí úsáid a bhaint as an muirear ceannaigh amach.

Nóta 5 Foireann agus Luach Saothair

5.1 Líon fostaithe

Coibhéisí lánaimseartha ag deireadh na bliana	2021	2020
Roinn	545	534
Gníomhaireachtaí	1,000	903
	1,545	1,437

5.2 Pá – Roinn agus gníomhaireachtaí

Luach saothair fhoireann na Roinne	2021 €000	2020 €000
Pá	29,914	28,997
Liúntais le haghaidh ard-dualgas, dualgais speisialta nó dualgais bhreise	887	796
Ragobair	421	382
Liúntais eile	790	680
ÁSPC an fhostóra	2,614	2,452
Pá iomlán	34,626	33,307
Luach saothair foirne gníomhaireachta		
Pá	60,363	55,663
Liúntais le haghaidh ard-dualgas, dualgais speisialta nó dualgais bhreise	718	227
Ragobair	442	273
Liúntais eile	561	535
ÁSPC an fhostóra	5,564	4,861
Pá iomlán	67,648	61,559

5.3 Liúntais agus íocaíochtaí ragoibre

	Líon na bhfaighteoirí	Faighteoirí a fuair €10,000 nó níos mó	An íocaíocht aonair is airde	
			2021	2020
			€	€
Foireann na Roinne				
Liúntais le haghaidh ard-dualgas, dualgais speisialta nó dualgais bhreise	120	62	39,777	38,832
Ragobair	76	16	29,059	20,506
Liúntais eile	66	4	21,884	7,700
Luach saothair breise i níos mó ná catagóir amháin	72	55	53,121	46,482
Foireann gníomhaireachta				
Liúntais le haghaidh ard-dualgas, dualgais speisialta nó dualgais bhreise	144	7	16,133	53,461
Ragobair	174	—	7,835	15,001
Liúntais eile	118	2	16,048	15,771
Luach saothair breise i níos mó ná catagóir amháin	49	5	14,841	23,486

5.4 Socruithe luach saothair eile

Áirítear sa chuntas seo caiteachas €144,992 maidir le cúigear oifigeach a bhí ag fónamh lasmuigh den Roinn ar feadh na bliana 2021 ar fad nó ar feadh cuid di agus ar íoc an Roinn a dtuarastal. Cuireadh forchúiteamh iomlán an chaiteachais ghaolmhair i gcrích i Ráithe 1 de 2022.

Ní áirítear sa chuntas seo caiteachas maidir le naonúr oifigeach ar iasacht a bhí ag fónamh lasmuigh den Roinn ar feadh na bliana 2021 ar fad nó ar feadh cuid di agus ar íoc ranna/oifigí Rialtais eile a dtuarastal.

5.5 Ró-íocaíochtaí párolla

ag an 31 Nollaig	Líon na bhfaighteoirí	2021 €	2020 €
Ró-íocaíochtaí	38	123,108	99,180
Pleananna aisghabhála i bhfeidhm	19	61,874	36,714

Rinneadh dhá phlean aisghabhála ró-íocaíochtaí, arbh fhiú €16,666 iad agus a bhain le beirt, a aistriú chuig Ranna eile i rith na bliana.

5.6 Scaoilíocaíochtaí/íocaíochtaí iomarcaíochta

I rith 2021, níor ícadh aon íocaíochtaí iomarcaíochta ná scaoilíocaíochtaí le baill foirne ar foirceannadh a bhfostaíocht.

5.7 Tuarastal an Oifigigh Cuntasaíochta

Amhail an 31 Nollaig 2021, bhí tuarastal an Oifigigh Cuntasaíochta ag grád Ard-Rúnaí Leibhéal II, agus olltuarastal bliantúil €213,859 ag baint leis an ról (€211,742 amhail an 31 Nollaig 2020).

Nóta 6 Ilghnéitheach

6.1 Coistí, coimisiúin agus fiosrúcháin speisialta

Bunaíodh Bord Athbhreithnithe in 2020 chun athscrúdú a dhéanamh ar thorthaí áirithe sa dréacht-tuarascáil deiridh ar an imscrúdú ar an tionóisc a bhain le Rescue 116 ag an bhFód Dubh, Co. Mhaigh Eo, an 14 Márta 2017. Bunaíodh an Bord Athbhreithnithe i gcomhréir le hIonstraim Reachtúil (IR) Uimh. 460 de 2009: Na Rialacháin um Aerloingseoireacht (Tionóiscí, Teagmhais Thromchúiseacha agus Teagmhais a Fhógairt agus a Imscrúdú), 2009. Foilsíodh tuarascáil an Bhoird Athbhreithnithe an 5 Samhain 2021 agus fuarthas amach gurbh iad na cúiseanna dóchúla leis an timpiste ná an drochaimsir agus airde an héileacaptair agus an fóras nach an fhoireann ar an eolas faoi chonstaic 282 troigh ar an gcosán eitle go dtí an pointe bealaigh tosaigh ar cheann de bhealaí réamhchláraithe an Chórais Bainistíochta Eitle (FMS).

Ba é an costas iomlán suas go deireadh 2021 ná €366,465 (2021: €266,170; 2020: €100,295)

6.2 Costais chúitimh agus dlí

Íocaíochtaí/costais a d'íoc an Roinn sa bhliain

	Éilimh ag		Iomlán	Iomlán
	fostaithe	daoine den phobal	2021	2020
	€000	€000	€000	€000
Líon cásanna	3	13	16	7
Costais dlí na Roinne féin	—	14	14	262
Íocaíochtaí a rinne an Roinn/a rinneadh thar ceann na Roinne				
Cúiteamh	213	556	769	135
Costais dlí	129	169	298	—
Costais eile	1	5	6	—
Iomlán 2021	343	744	1,087	397
Iomlán 2020	—	397		397

Costais charnacha na gcásanna a críochnaíodh in 2021

	Éilimh ag		Iomlán
	fostaithe	daoine den phobal	
	€000	€000	€000
Líon cásanna	3	11	14
Costais dlí na Roinne féin	—	—	—
Íocaíochtaí a rinne an Roinn/a rinneadh thar ceann na Roinne			
Cúiteamh	150	3	153
Costais dlí	90	—	90
Costais eile	3	—	3
Iomlán	243	3	246

6.3 Ús ar íocaíocht dhéanach

Ní dhearnadh aon íocaíochtaí úis i dtéarmaí Rialachán na gComhphobal Eorpach (Íocaíocht Dhéanach in Idirbhearta Tráchtála), 2012.

6.4 Calaois agus calaois amhrasta

Níor aimsíodh aon chalaois le linn na tréimhse faoi athbhreithniú.

6.5 Maoiniú ó AE

Áirítear leis an toradh a léirítear i bhFo-mhírcheann B.8 Infheistíocht soghluaisteachta inbhuanaithe íocaíocht i leith gníomhaíochtaí atá cómhaoinithe ó Chiste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa (CFRE). Bhí moilleanna ama ann ar éilimh mar thoradh ar roinnt moilleanna agus síneadh ar thionscadail Ghlasbhealaí INTERREG. Fuair an Roinn €682,000 mar mhaoiniú agus d'íoc sí éilimh arbh fhiú €551,000 san iomlán iad, rud a d'fhág gur tugadh farasbarr maoinithe €131,000 anonn go 202.

	2021 Meas- tachán €000	2021 Toradh €000	2020 Toradh €000
Cur síos ar an bhfo-mhírcheann			
B.8 Infheistíocht soghluaisteachta inbhuanaithe	683	551	3,579

6.6 Géilleadh iarchurtha

Cuimsíonn géilleadh iarchurtha coigilteas €161.1 milliún i gcaiteachas caipitil sna fo-mhírchinn seo a leanas in 2021, rud a tugadh anonn go 2022.

	€000
A.3 Aerfoirt réigiúnacha - íocaíochtaí	7,640
A.5.1 Tacaí éigeandála eitleíochta	410
B.5 Speansais cheadúnaithe feithiclí agus tiománaithe	4,000
B.7.2 Tionscadail iompair tuaithe	350
B.8.3 Bonneagar iompair phoiblí - NTA	36,800
B.8.5 Clár rothaíochta agus siúil	70,000
B.8.6 Caiteachas glasphealaí (caipitil)	39,000
C.3.1 Caipiteal - IRCG	2,000
C.3.2 Caipiteal - CIL	400
C.4.3 Glanadh comhshaoil	500
	161,100

6.7 Aersheirbhísí Oibleagáide Seirbhíse Poiblí (PSO)

Ó 2015, shealbhaigh Stobart Air, trí chomhaontú saincheadúnais le Aer Lingus, an Conradh chun aersheirbhísí PSO arna thacú ag an Rialtas a oibriú ar dhá bhealach: Dún na nGall/Baile Átha Cliath agus Ciarraí/Baile Átha Cliath.

Fuair an Roinn fógra an 17 Meitheamh 2021 á rá go raibh leachtaitheoirí sealadacha ceaptha chuig Stobart Air. Choinnigh an Roinn siar roinnt íocaíochtaí a bhí dlite do Stobart Air i leith aersheirbhísí a chuir sé ar fáil in 2020 agus in 2021 faoi scéim aersheirbhísí Oibleagáide Seirbhíse Poiblí (PSO) na Roinne Iompair de bhun roinnt oibleagáidí tuairiscithe neamhchomhlíonta. Tá sé seo réitithe, áfach, agus déanfar na híocaíochtaí sin a luaithe a bheidh na leachtaitheoirí deiridh ceaptha chuig Stobart Air.

Aguisín A Cuntais comhlachtaí agus cistí atá faoi choimirce na Roinne Iompair

Liostaítear sa tábla seo a leanas na comhlachtaí agus na cistí atá faoi choimirce na Roinne agus ar ina leith atá oibleagáid ar an Roinn ráitis airgeadais a chur i láthair. Léirítear ann, amhail an 21 Meán Fómhair 2022, an tréimhse lena mbaineann na ráitis airgeadais iniúchta dheireanacha agus cén uair a cuireadh faoi bhráid an Oireachtais iad.

Ciste/Comhlacht Roinne	Tréimhse chuntas-aíochta dheireanach	Dáta na tuarascála iniúchta	Dáta a fuair an tAire/Roinn í	Dáta a cuireadh faoi bhráid an Oireachtais í
Bus Éireann	2021	6 Aib 2022	29 Mei 2022	29 Mei 2022
Bus Átha Cliath	2021	6 Aib 2022	23 Bea 2022	6 Iúil 2022
An Coimisiún um Rialáil Eitlíochta	2020	29 MF 2021	28 DF 2021	2 Nol 2021
An Coimisiún um Rialáil Iarnróid	2021	7 Nol 2021	10 Nol 2021	18 Fea 2022
Córas Iompair Éireann (CIÉ)	2021	6 Aib 2022	29 Aib 2022	23 Mei 2022
Údarás Aerfort Bhaile Átha Cliath	2021	20 Bea 2022	20 Bea 2022	27 Mei 2022
Comhlacht Chalafort Átha Cliath	2021	25 Már 2022	31 Már 2022	1 Iúil 2022
Iarnród Éireann	2021	6 Aib 2022	30 Mei 2022	30 Mei 2022
Údarás Eitlíochta na hÉireann	2021	31 Már 2022	1 Aib 2022	20 Bea 2022
An Bord um Thaisní Muirí a Imscrúdú	2021	30 Mei 2021	30 Mei 2021	7 Iúil 2021
An Lia-Bhiúró um Shábháilteacht ar Bhóithre	2021	17 Mei 2022	12 Iúil 2020	—
An tÚdarás Náisiúnta Iompair	2021	24 Mei 2022	28 Mei 2022	—
Cuideachta Phort Chorcaí	2021	1 Aib 2022	24 Aib 2022	1 Iúil 2022
Cuideachta Phort Phort Láirge	2021	28 Már 2022	15 Aib 2022	1 Iúil 2022
An tÚdarás um Shábháilteacht ar Bhóithre	2021	23 Mei 2022	23 Mei 2022	25 Iúil 2022
Cuideachta Phort na Sionainne agus Fhainge	2021	25 Már 2022	22 Aib 2022	1 Iúil 2022

Ciste/Comhlacht Roinne	Tréimhse chuntas- aíochta dheireanach	Dáta na tuarascála iniúchta	Dáta a fuair an tAire/Roinn í	Dáta a cuireadh faoi bhráid an Oireachtais í
Grúpa na Sionainne PLC	2021	24 Már 2022	29 Már 2022	11 Bea 2022
Bonneagar Iompair Éireann	2021	30 Mei 2022	1 Iúil 2022	2 Lún 2022
Cuntas Mótarchánach	2021	27 Mei 2022	29 Mei 2022	—